

Pincode.

4GT

§ 1.3 Wil je
welvaart of welzijn?

31/8/26

Noordhoff

Brengt je verder

§ 1.3 Wil je welvaart of welzijn?

In deze presentatie leer je:

- waarom het nodig is om prioriteiten te stellen
- wat het betekent dat de meeste goederen schaars zijn
- het verschil tussen welvaart en brede welvaart
- hoe je een prijsverandering in procenten berekent
- hoe je indexcijfers berekent

In je behoeften voorzien

Om in je behoeften te voorzien heb je **middelen** nodig:

- *geld* → consumeren = goederen en diensten kopen
- *tijd* → zelfvoorziening

De hoeveelheid
middelen is beperkt.

Het aantal behoeften
is oneindig.

Prioriteiten stellen:
welke behoeften
krijgen voorrang?

Als je in meer behoeften kunt voorzien,
neemt je welvaart toe.

Schaarste

- De natuur levert *vrije goederen*: zonlicht, regenwater, wind.
- Andere goederen zijn **schaars**:
 - ze zijn er niet vanzelf,
 - er zijn productiemiddelen nodig om ze te maken.
- Voor schaarse goederen betaal je een **prijs**.
 - Hoe schaarser, hoe duurder.

Welvaart, welzijn en brede welvaart

Welvaart

- = de mate waarin je in je behoeften kunt voorzien
- kun je in geld uitdrukken
 - meer inkomen = meer welvaart

Welzijn

- = de kwaliteit van je leven
- lastig in geld uit te drukken
 - voorbeelden: prettige woonomgeving, liefde en vriendschap, gezondheid

Welvaart en welzijn samen is **brede welvaart**.

Welvaart of welzijn?

Een verandering in procenten berekenen

$$\text{Verandering in \%} = (\text{nieuw} - \text{oud}) \div \text{oud} \times 100\%$$

Stijging: Drie jaar geleden kreeg je € 4 zakgeld, nu krijg je € 7.

oud

nieuw

$$(7 - 4) \div 4 \times 100\% = 75\% \text{ gestegen.}$$

Daling: Deze maand heb je € 12 gespaard, vorige maand € 15.

nieuw

oud

$$(12 - 15) \div 15 \times 100\% = -20 \rightarrow 20\% \text{ gedaald.}$$

Indexcijfers

- Het **CBS** verzamelt veel cijfermatige informatie onder andere over economische veranderingen.
- Voor prijsstijgingen en -dalingen gebruikt het CBS vaak **indexcijfers**.

$$\text{Indexcijfer} = \text{nieuw getal} \div \text{getal basisjaar} \times 100$$

- Indexcijfers laten een procentuele verandering of verschil zien:
 - *over een periode*: vergelijken met het basisjaar (indexcijfer 100).
Voorbeeld: loon stijgt van € 2.850 naar € 3.591
Indexcijfer in basisjaar € 2.850 = **100**
Indexcijfer nieuw loon: € 3.591 ÷ € 2.850 × 100 = **126**
 - *een procentueel verschil* (waarmee je vergelijkt = 100).
Voorbeeld: modaal inkomen per maand is € 3.700 (basis); jouw loon is € 3.100
Indexcijfer modaal € 3.700 = **100**
Indexcijfer jouw inkomen: € 3.100 ÷ € 3.700 × 100 = 83,8 → **84**

